

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2753/2563

พนักงานอัยการจังหวัดเลย โจทก์ นาง ส. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 40, ป.วิ.พ. มาตรา 141, ป.วิ.อ. มาตรา 15, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4, ป.วิ.อ. มาตรา 195, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/5, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 72 ตร., พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 ทวิ, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 มาตรา 26/4

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองเป็นคดีอาญาตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 และขอให้ชดเชยค่าเสียหายแก่รัฐ จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคดีอาญา การพิจารณาคดีส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 40 ตอนท้าย และคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยมิได้สอบคำให้การส่วนแพ่งของจำเลยทั้งสองและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะเป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้น จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ เห็นสมควรย้อนสำนวนไปให้ศาลล่างทั้งสองดำเนินการส่วนนี้ให้ถูกต้อง กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกชั้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 26/4, 26/5, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54, 72 ตร., 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 83 ริมมีดของกลาง กับให้จำเลยทั้งสอง คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยทั้งสองออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ และให้จำเลยทั้งสอง ชดเชยค่าเสียหาย 714,540 บาท แก่กรมป่าไม้ จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 72 ตร. วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 1 ปี 6 เดือน จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกคนละ 9 เดือน กับให้จำเลยทั้งสอง คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ และให้จำเลยทั้งสองชดเชยค่าเสียหาย 714,540 บาท แก่กรมป่าไม้ ริมของกลาง จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 แผนกคดีสิ่งแวดล้อม

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษปรับคนละ 20,000 บาท อีกสถานหนึ่ง ลดโทษให้คนละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงปรับคนละ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้คนละ 2 ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ให้จำเลยทั้งสองฟังตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าเสียหาย 100,000 บาท แก่กรมป่าไม้ โทษจำคุกและนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีนี้โจทก์ฎีกาในคดีส่วนแพ่งโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาในประเด็นที่ว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องและมีคำขอให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมป่าไม้ 714,540 บาท จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงจึงยุติตามคำฟ้องโจทก์ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมป่าไม้ตามฟ้อง การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิจารณาแก้ให้จำเลยทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายแก่กรมป่าไม้ 100,000 บาท จึงไม่ชอบเนื่องจากจำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพโดยไม่โต้แย้งในเรื่องค่าเสียหาย หากจำเลยทั้งสองโต้แย้งตั้งแต่ต้น โจทก์จะได้มีโอกาสนำพยานเข้าสืบในประเด็นเรื่องค่าเสียหายดังกล่าว เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองเป็นคดีอาญาตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ และขอให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ จึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา การพิจารณาคดีส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 ตอนท้าย และคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งจะต้องกล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง กับต้องวินิจฉัยไปตามประเด็นแห่งคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยมิได้สอบคำให้การส่วนแพ่งของจำเลยทั้งสองและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะเป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้น จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ เห็นสมควรย้อนสำนวนไปให้ศาลล่างทั้งสองดำเนินการส่วนนี้ให้ถูกต้อง กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 4 ในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยทั้งสองในคดีส่วนแพ่งแล้วพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4

องค์คณะ

สุริยง ลิ้มสิทธิรัตน์ · ธงชัย เสนามนตรี · ชัยเจริญ ดุษฎีพร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2753/2563>